

Országos Középiskolai Kutatás első kézből

Amit az érettségizők többsége gondol

Mely XX. századi közéleti személyt utasítod el, illetve ismered el a legjobban? Egyetértesz a kétszintű érettségi bevezetésével? Milyen pályán szeretnél továbbtanulni? 34 004 biztosan továbbtanuló 10–12. évfolyamos középiskolás diák mondta el véleményét többek között ezekről a témákról a FISZ és a Marketing Centrum harmadik Országos Középiskolai Kutatása során. A felmérésben 655 érettségit adó intézmény – azaz több mint minden második hazai középiskola – részt vett. Az *Egyenes út az egyetemre* olvasói olvashatnak első ízben átfogó összeállítást az eredményekről.

A felmérés eredményeiből kiderül, mely pályák lesznek a legnépszerűbbek a következő években (azaz hol emelkednek majd a felvételi pontszámok a túljelentkezés miatt); megtudhatjuk, mely pályákon népszerűbb az emelt szint (ez tanácsot adhat, milyen tantárgyakból érdemes emelt szintet választani); és az is kiderül, mennyire biztosak továbbtanulásuk sikerességében a többiek, valamint milyen felvételi stratégiát választanak a felsőoktatási intézménybe való biztos bekerüléshez.

Változó felvételi stratégiák

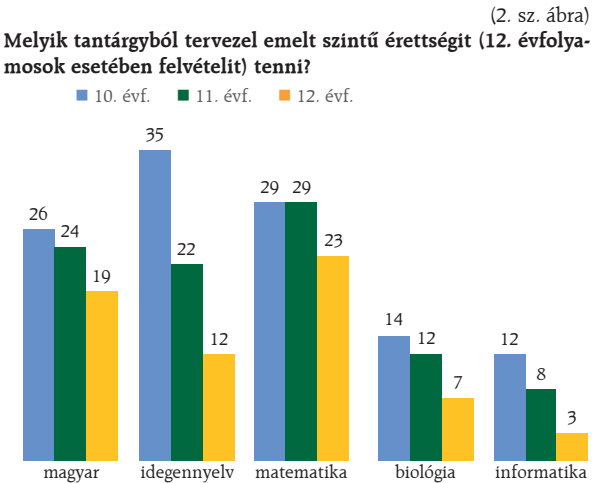
Tavaly még csak a diákok 8 százaléka mondta azt, hogy főiskolára és egyetemre egyaránt beadja jelentkezési lapját, ebben az évben ez a szám 30 százalékra nőtt. A továbbtanulni szándékozó középiskolások tehát egyre rugalmasabban és többirányúan tervezik pályájukat, és egyre népszerűbb az a stratégia, hogy ide is, oda is jelentkeznek a sikeres bekerülés érdekében. Egyetemre a diákok 47 százaléka készül, főiskolát pedig 41 százalékuk jelölt meg. A végzősök körében lényegesen gyakoribb a csak főiskolára jelentkezés szándéka, mint a fiatalabb diákok körében. (Lásd 1.sz. ábra) A továbbtanulási tervek sokszínűségét jelzi, hogy a **kitöltők 44 százaléka több pályát jelölt meg továbbtanulási célként** – 2003-ban ez a szám mindössze 16 százalék volt. A több pálya jelölése azokra a legjellemzőbb, akik egyetemi és főiskolai szinten is próbálkozni szeretnének. Mindez azt mutatja, hogy általában **népszerűbbé vált a „vegyenek fel valahová” stratégia** a továbbtanulásra készülők körében.

Az idén 166 ezren jelentkeztek a felsőoktatásba, a népszerűségi lista élén a gazdasági pályák állnak. Az Országos Középiskolai Kutatásból kiderül, hogy a gazdasági pálya a következő években is megtartja népszerűségét, de leginkább **a kommunikáció szakokon lehet a túljelentkezés növekedésével számolni** (a főiskolai kommunikáció szak 2004-ben a jelentkezések alapján a harmadik legnépszerűbb főiskolai képzésnek bizonyult). (Lásd 2. sz. ábra)

Emelt szintre készülnek

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy érdemes lesz emelt szintű érettségit tenni 2005-től. A felvételizni szándékozó diákok többsége – 58 százaléka – ugyanis úgy véli, hogy emelt szintű érettségire lesz szüksége ahhoz, hogy felvegyék a kiválasztott karrierintézménybe, különösen ott, ahol nagy a túljelentkezés. 34 százalékuk még bizonytalan, nem döntött, és csu-

pán 8 százalékuk szerint lehet majd középszintű érettségivel bejutni a sikerintézményekbe. **Az emelt szintű érettségit az orvosi, jogi és bölcsész pályára készülők tervezik a legnagyobb arányban.** Az egyetemre készülő diákoknak mindössze 6 százaléka nem kíván egyetlen tárgyból sem emelt szintű érettségit tenni. A legnépszerűbb emelt szintű érettségi tantárgyak: a történelem, a magyar nyelv

és irodalom, az idegen nyelvek, illetve a matematika. A kémia pedig kifejezetten népszerűtlen. (3. ábra) **A kérdőívkitöltők 91 százaléka szükségesnek látja a kétszintű érettségi bevezetése utáni érettségi előkészítők működését**, melyek az emelt szintű érettségire készítenek fel. A tizedik évfolyamosoknak mintegy 73 százaléka tervezi, hogy részt is vesz ilyen előkészítő képzésen. (Lásd 3. sz. ábra)

Központi rendezvények

Az érettségivel, továbbtanulással kapcsolatos rendezvények között a legismertebb a szeptemberben, januárban és júniusban megrendezett **Központi Érettségi/Felvételi Nyílt Nap, melyet a diákok 63 százaléka ismer.** Ugyancsak sokan ismerik az évente kétszer szervezett Országos Nyelvvizsga Nyílt Napot (37 százalék). Az Országos Próبانyelvvizsga Rendszer (OPR) – mely levelező nyelvvizsga-előkészítő szolgáltatást nyújt – ismertsége 43 százalékos a diákok körében.

Érettségi várakozások

2002-höz képest jelentős változást figyelhetünk meg a diákok magabiztosságában. A mostani felmérés során sokkal többen bizonytalankodtak az érettségi és a felvételi sikerességével kapcsolatban, mint két éve.

A fiúk valamivel magabiztosabbak, illetve optimistábbak, mint a lányok, és a végzős évfolyamra járók is magabiztosabban készülődnek a megméretésre, mint a 10. és 11. évfolyamosok.

Azok a diákok biztosabbak továbbtanulásuk sikerében, akik tájékozottabbak, és igénybe veszik azokat a rendezvényeket, melyeken az érettségivel

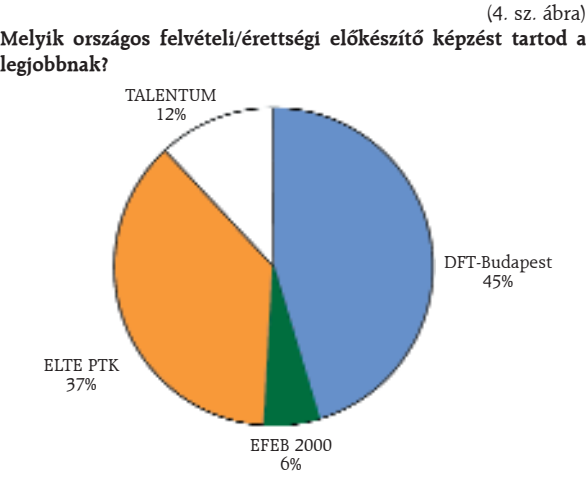
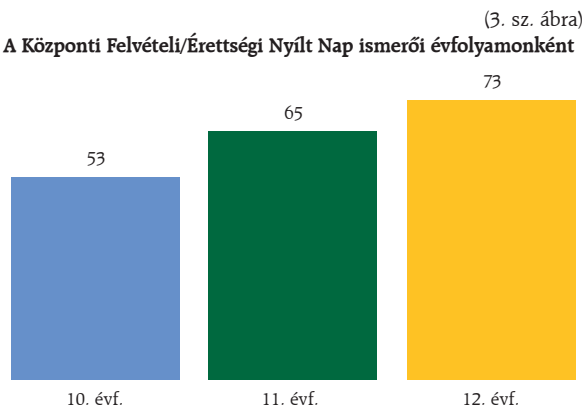
kapcsolatos információkhoz hozzájuthatnak. A Központi Érettségi/Felvételi Nyílt Nap ismerőinek 57 százaléka nyilatkozott úgy, hogy még az érettségi évében felveszik, és csak 16 százalékuk bizonytalan, így a rendezvény továbbtanulást segítő haszna kimutatható.

A továbbtanuló középiskolások ötöde szokott e-mailben oktatással kapcsolatos hírleveleket kapni. 17 százalékuk egyet, 3 százalékuk pedig többet

Nyelvvizsgaláz

Alig van olyan továbbtanuló középiskolás, aki nem tervezi, hogy nyelvvizsgát tesz a jövőben. Egy nyelvből 42 százalék tervezi, két nyelvből 40 százalé, három nyelvből 13, ennél is több nyelvből pedig 1 százalék. A favorit a tervek szintjén is az angol és a német, de itt már számottevően sokan említették egyéb nyelveket is: elsősorban a latint, a franciát és az olaszt.

A továbbtanulni szándékozó diákok 76 százaléka még nem rendelkezik nyelvvizsgával, 21 százalékuknak egy nyelvvizsgája van, 3 százalékuk-

is. **A diákok leginkább a FISZ Országos Oktatási Hírlevélből tájékozódnak**, ez a diákok 9 százalékához jut el, a Sulinet Hírlevél 7 százalékukhoz, a felveteli.hu hírlevele 5 százalékukhoz, az OFI-hírlevél pedig 2 százalékukhoz. Az internetnek ma már kitüntetett jelentősége van a fiatalok körében: a diákok 57 százaléka a világhálóról szerzi az oktatással kapcsolatos információkat (ezzel az internet mint tájékozási forrás megelőzte a televíziót és a nyomtatott sajtót is). A Felvételiző internetes stratégiai kvízzjátékról – mely a történelem és irodalom érettségire készít fel szórakoztató formában – a diákok 44 százaléka hallott. Aki még nem próbálta ki a hasznos játékot, annak érdemes a *www.erettsegi-zo.hu* címet begépelnie böngészőjébe, hiszen a felvételi megszűnésével, a kétszintű érettségi megjelenésével a játék is új nevet kapott: Érettségiző.

A legnépszerűbb előkészítő

Majdnem minden diák (a kérdőívkitöltők 91 százaléka) szükségesnek látja a kétszintű érettségi bevezetése után az emelt szintre felkészítő érettségi előkészítők működését. A diákok fele pedig azt is tervezi, hogy részt vesz ilyen képzésen. Háromnegyedük vállalkozott arra, hogy eldöntse, melyik felvételi/érettségi előkészítő képzést tartja a legjobbnak. **A legnépszerűbb előkészítőnek a DFT-Budapest Felvételi/Érettségi Előkészítő Évfolyam bizonyult**, erre a válaszadók 45 százaléka a szavazott. 37 százalékuk az ELTE PTK HÖK-öt jelölte meg, 12 százalékuk a TALENTUM képzésre, 6 százalékuk pedig az EFEB 2000-re voksolt. (Lásd 4. sz. ábra)

szülők rendelkeznek nyelvvizsgával. A katonai, rendvédelmi, informatikai, egészségügyi, művészeti, de még a kommunikációs pályára készülők is az átlagosnál ritkábban tettek nyelvvizsgát.

Elismertek és elutasítottak

Ki az a személy a XX. századi közéletből, akit a leginkább elismersz? – erre is választ keresett az Országos Középiskolai Kutatás. Az eredményekből pedig kiderült, hogy hazai pályán Orbán Viktor, Göncz Árpád, Medgyessy Péter, nemzetközi viszonylatban pedig George Bush, II. János Pál, Bill Clinton vezeti a diákok által elismert közéleti személyek rangsorát. A kutatás kérdőíve az elismertek mellett a leginkább elutasított közszereplőkre is rákérdezett, és a válaszokat ebben az esetben is a politika és a média világa uralta. Medgyessy Péter és Orbán Viktor neve ebben a rangsorban is dobogós helyezést ért el. **A külföldiek közül Hitlert, George Busht és Oszama Bin Ladent utasítja el a legtöbb fiatal.** A kialakult ranglistákon természetesen nem csak politikusok kaptak szerepet. Kertész Imrét a tanulók 4 százaléka jelölte az elismert személyek között, Ady Endre, József Attila és Radnóti Miklós 1-1 százaléknyi voksot kapott. Médiasztárjaink közül Frei Tamás és Havas Henrik holtversenyben vezet 2-2 százaléknyi szavazattal. A külföldi ranglistán Arnold Schwarzeneggert a diákok 2 százaléka jelölte meg, és a tudós Einstein igencsak előkelő helyezést ért el, megelőzve Bill Gatest, Britney Speart és David Beckhamet is. Meglepő eredmény, hogy a válaszadó diákok 2 százaléka Hitler nevét írta fel a leginkább elismert külföldi közszereplők közé. Különösen annak ismeretében lehet riasztó ez az arány, hogy 2003-ban a legrokonszenvesebb történelmi személyeket firtató kérdésre a diákok 9 százaléka írta fel a náci diktátor nevét.

Az összeállítást készítette:
Katona Renáta, a kutatás vezetője
renata.katona@fis.hu

Az Országos Középiskolai Kutatás részletes eredménye és elemzése igényelhető a szerkesztoseg@fis.hu e-mail címen, illetve letölthető a www.fisz.hu oldalról.

EGYENES ÚT A PÁLYAVÁLASZTÓKHOZ

A 14-23 éves generáció fegyvertára a sikeres élethez

konferencia

MIRŐL?	MIKOR, HOL?
Tudja-e, hogy a 14-23 éves fiatalok.... ...melyik újságból tájékozódnak? ...milyen pályán szeretnének továbbtanulni? ...mi alapján hoznak fogyasztói döntéseket? ...hol kívánnak nyelvvizsgát tenni? ...hogyan választanak a szakképzések közül? ...érdeklik a válaszok?	Szeptember 24. Rubin Hotel & Business Center 1118 Budapest, Dayka Gábor u. 3. A rendezvény Fővédnöke és a megnyitót tartja: Skriba Judit a Magyar Reklámszövetség alelnöke

További információ: Koós Adrienn ügyfélkapcsolati menedzsernél
Telefon: (36-1) 266-7601/130; mobil: (36-20) 338-0352; e-mail: adrienn.koos@dft.hu

DFT-Hungária
A világ a díjnyerteseké

egyeses út az egyetemre

FISZ
A diákok szövetsége

NÉPSZABADSÁG
A újságírók szövetsége

hvg

kreatív

MARKETING CENTRUM

lapos

INF 958